

Bohemistický seminář 2016

14.–18. července 2016 — Brno, Olomouc, Kunštát, Lysice

Program přednášek, seminářů a autorských čtení

Brno, 14. 7. 2016

Průběžně během dne — Příjezd účastníků, ubytování

Místo ubytování bude upřesněno

18.30 — Akreditace účastníků semináře

Divadlo Husa na provázku, Zelný trh 9

19.00–22.00 — Měsíc autorského čtení (MAČ)

Divadlo Husa na provázku, Zelný trh 9

Mezinárodní literární festival, probíhající bezmála dvě dekády, má své kořeny v Brně a rozšířil se odtud dál do Ostravy (CZ), Košic (SK), Lvova (UA) a Wrocławu (PL). Čestným hostem MAČe pro rok 2016 jsou spisovatelé Španělska. Krom zahraničních autorů na MAČi vystupují přední spisovatelé Čech, Moravy i Slezska. Festival každoročně nepřetržitě běží od 1. července do 4. srpna. Více na www.autorskecteni.cz.

19.00–20.15 — Španělský Ginsberg

Autorské čtení španělského spisovatele **Fernanda Arrabala**. Čtení probíhá v baskičtině, český překlad promítáme simultánně na plátno. Beseda je tlumočena do češtiny.

20.30–22.00 — Druhý dech

Autorské čtení s Michalem Vieweghem.

Michal Viewegh, narozen 1962 v Praze. Nejpopulárnější český prozaik po roce 1989. Vystudoval češtinu a pedagogiku na Univerzitě Karlově, pracoval jako učitel a nakladatelský redaktor, od roku 1995 na volné noze. Vydal dvacet pět knih, které byly přeloženy do více než dvaceti jazyků, například *Báječná léta pod psa* (1992), *Výchova dívek v Čechách* (1994), *Účastníci zájezdu* (1996), *Vybíjená* (2004), *Andělé všedního dne* (2007), *Mafie v Praze* (2011), *Můj život po životě* (2013) a *Zpátky ve hře* (2015).

Nocleh v hotelu v centru města.

Brno, 15. 7. 2016

Současná česká próza (prof. Petr A. Bílek)

Petr A. Bílek je český literární teoretik a historik, profesor Ústavu české literatury a komparatistiky na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a proděkan pro vědu a výzkum na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Dlouhodobě se věnuje kritické reflexi současné české prózy, a to jako publicista, kritik, historik i teoretik.

Překladačská burza napříč žánry

Doporučujeme k překladu knihy z aktuální české knižní produkce. Výběr zahrne především knihy, které v průběhu roku vyvolaly mimořádný kritický ohlas, získaly některou z českých literárních cen, popřípadě na ni byly nominovány.

Granty pro překlady a podporu české literatury v gesci MK ČR a možnosti jejich využití (Radim Kopáč)

Radim Kopáč je český literární a výtvarný kritik, publicista, editor. Od roku 2010 je zaměstnancem Oddělení literatury a knihoven Ministerstva kultury ČR.

Komentovaná výstava aktuálních slovníků, příruček a literárněvědných prací v Moravské zemské knihovně (prof. Tomáš Kubíček)

Fondy českých knihoven a možnosti jejich využití formou vzdáleného přístupu ze zahraničí — Národní digitální knihovna, Kramerius, Manuscriptorium, databáze české literární vědy atd. (prof. Tomáš Kubíček)

Tomáš Kubíček je literární teoretik a historik, přednáší na Univerzitě Karlově a do roku 2014 vedl katedru bohemistiky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V současnosti působí jako ředitel Moravské zemské knihovny v Brně.

Současné české drama (doc. David Drozd)

David Drozd vystudoval Divadelní fakultu JAMU v Brně, obor divadelní dramaturgie v ateliéru prof. Bořivoje Srby. Učí na katedře divadelních studií FF MU, jako výzkumný pracovník a pedagog je zaměstnán také na Divadelní fakultě JAMU. Publikuje v odborných periodikách — zejména Divadelní revue, Theatralia-Yorick. Zaměřuje se zejména na teorii divadla a dramatu a na problematiku postmoderní režie.

Setkání s Kateřinou Tučkovou

Kateřina Tučková píše prózu, věnuje se publicistice a kurátorské práci. Narodena 1980 v Brně, na tamější Masarykově univerzitě vystudovala bohemistiku a dějiny umění. Připravila desítky výstav současného českého malířství doma i v zahraničí. Je autorkou monografie spisovatelky Věry Sládkové (2009) a tří próz: *Montespaniáda* (2006), *Vyhánění Gerty Schnirch* (2010) a *Žitkovské bohyně* (2012). Ta poslední patří k nejuspěšnějším titulům nové české literatury po roce 1989.

19.00–20.15 / Bílá muleta — MAČ

*Autorské čtení katalánského spisovatele **Lluise-Antona Baulenase**. Čtení probíhá v katalánštině, český překlad promítáme simultánně na plátno. Beseda je tlumočena do češtiny.*

20.30–22.00 / K moři a dál — MAČ

*Autorské čtení s **Petrou Soukupovou**.*

Petra Soukupová, autorka novely *K moři* (2007), povídkového triptychu *Zmizet* (2009), románů *Marta v roce vetřelce* (2011) a *Pod sněhem* (2015). Laureátka Ceny Jiřího Ortena (2008). Narodila se v roce 1982 v Praze, tamtéž vystudovala FAMU (obory scenáristika a dramaturgie), pracuje jako scenáristka a produkční. „Příběhy, které Soukupová píše, jsou prosté i rafinované zároveň. Prostí jsou hrdinové a jejich patálie nahlížené většinou dětskýma očima, naivně a zároveň jakoby bez empatie. Soukupová se se svými hrdiny neztotožňuje. Necítí s nimi, jsou jí svým způsobem ukradení. Rozumí jim ale skvěle,“ pochválila její druhou knížku Petra Hůlová.

Nocleh v hotelu v centru města.

Olomouc, 16. 7. 2016

Autobus, cesta 1 h 30 min

Univerzita na kolech. V průběhu cesty přednáška na téma marketing literárního díla (Tomáš Reichel, Miroslav Balašík, nakladatelé)

Připravenost na překlad. Translatologický seminář (prof. Josef Jařab)

Josef Jařab je český anglista, literární historik a teoretik, překladatel a bývalý senátor.

Česko-německá literatura — germanobohemistická areálová přednáška (prof. Ingeborg Fialová-Fürstová)

Ingeborg Fialová-Fürstová studovala českou a německou filologii na univerzitě Palackého v Olomouci. Následně ilegálně opustila republiku a byla odsouzena (naštěstí v nepřítomnosti) ke třem letům odnětí svobody bez podmínky (dekret s podpisem soudruha prezidenta Husáka má ještě schovaný). Pracovala na univerzitě v Saarbrücken jako odborná asistentka v centru pro výzkum díla Roberta Musila. V té době též působila rok jako hostující profesorka na univerzitě v Klagenfurtu a částečný úvazek měla také v univerzitním nakladatelství Wernera Röhriga. V lednu 1992 se vrátila do vlasti. Od té doby nepřetržitě působí na katedře germanistiky FF UP v Olomouci. Soustavně se zabývá česko-německými vztahy na území Československa a česko-německou literaturou.

Výstava k 450. výročí založení knihovny v Olomouci

Komentovaná prohlídka rukopisů a starých tisků, středověkých map z fondu Vědecké knihovny v Olomouci. Výstavou provedou odborníci z oddělení starých tisků VKOL.

Knihovna, která vznikla jako informační a věroučná základna pro studenty jezuitské koleje a později univerzity, patřila už od svých počátků k základním pilířům kulturního dění v moravské metropoli. Její podoba a fungování se v průběhu staletí měnily, až na drobné výjimky ovšem knihovna po celou dobu sloužila vzdělávacím potřebám lidí různých stavů a různého původu, kteří v Olomouci žili, studovali nebo sem na kratší či delší dobu zavítali. Díky mravenčí práci někdejších knihovníků a jejich následovníků, velkorysosti řady mecenášů a v neposlední řadě zásluhou státních snah o kontrolu, dokumentaci a uchování písemného dědictví se v Olomouci podařilo vybudovat skutečně mimořádnou sbírku knih, časopisů, rukopisů, map a dalších dokumentů pokrývajících časové období od středověku až po současnost.

Olomouc a literární baroko (procházka literární krajinou a Olomoucí) (PhDr. Oldřich Břenek)

Oldřich Břenek vyučuje na FF UP v Olomouci a zabývá se kulturními dějinami a teorií překladu. Vystudoval německou a ukrajinskou filologii na Filozofické fakultě UP. Během studií absolvoval semestrální studijní pobyty na Vídeňské univerzitě (2005, 2008, 2010, 2011) a měsíční výzkumnou stáž ve Štýrském Hradci (2012). Zabývá se morfologií, sociolingvistikou a dialektologií a pravidelně ve svém oboru přednáší a publikuje.

Anna Zonová a Roman Ludva (setkání s olomouckými autory)

Anna Zonová, Rusínka, narozena 1962 v Nižném Komárniku na Slovensku. V roce 1985 absolvovala Stavební fakultu ČVUT v Brně. Působí jako kurátorka — orientuje se na užší okruh názorově blízkých výtvarníků. V roce 2001 debutovala povídkovou knihou *Červené botičky*, v roce 2004 vydala román *Za trest a za odměnu* a o tři roky později novelu *Boty a značky*. Za svoji druhou knihu byla nominována na Cenu Magnesia Litera 2005 v kategorii próza a získala druhé místo v prestižní rakouské Velké ceně pro východoevropskou literaturu.

Roman Ludva, narozen 1966, prozaik, scenárista a fejetonista. Žije v Olomouci. Je autorem románů *Smrt a křeslo* (1996), *Žena sedmi klíčů* (1997), *Jezdci pod slunečníkem* (1999), *Stěna srdce* (2001) a *Poslední ohňostrož* (2004). Svými povídkami je zastoupen v několika antologiích. Jako scenárista spolupracuje s Českou televizí. V posledních letech se věnuje zejména detektivní literatuře, v roce 2012 vyšel jeho soubor pěti detektivních příběhů *Falzum*.

Čtení v ponorce

Večer olomouckých básníků Petra Pustoryje, Jana Dadáka a Stanislava Denka.

Nocleh v Olomouci.

Kunštát–Lysice, 17. 7. 2016

Autobus, cesta Olomouc–Kunštát 1 h, Kunštát–Lysice 15 min

Kunštát Františka Halase a Ludvíka Kundery (Milan Uhde)

Oba se narodili v Brně a významnou část života prožili v Kunštatě. Oba mimořádným způsobem ovlivnili českou literaturu. **František Halas** (1937), jeden z nejvýznamnějších básníků 20. století.

Ludvík Kundera, významný český literární teoretik, básník, prozaik, dramatik, překladatel a výtvarník.

Milan Uhde, narozen 1936 v Brně. Vystudoval češtinu a ruštinu na Masarykově univerzitě v Brně.

Působil v redakci časopisu *Host do domu*. V letech 1971–1989 nesměl z politických důvodů publikovat.

Spolupracoval zejména s Divadlem na provázku, které uvedlo mj. jeho slavnou *Baladu pro banditu* (1975).

Po roce 1989 se angažoval v politice. Věnuje se především dramatu, píše ale i muzikálová libreta, prózu, memoáry (*Rozpomínky*, 2013); spolupracuje s rozhlasem a televizí.

Zámek Lysice

Zámek v Lysicích patřil starému moravskému rodu Dubských z Třebomyslic, z něhož pocházela i Marie von Ebner-Eschenbach. Exponáty připomínající její osobu i dílo jsou svezeny z celé Moravy, jedná se nejen o obrazy připomínající ji samotnou v několika životních etapách, ale také zpodobňující její předky a další příbuzné. O jejím životě mohou vypovídat i dobové fotografie. Její literární tvorba (psala jak povídky — z těch, které vyšly v českém překladu, např. *Obecní dítě*, *Štědrý večer slečny Zuzany*, *Na zámku a ve vsi*, *Krambambuli* či román *Božena*) je připomenuta nejen samotnými knižními vydáními, ale také ukázkami jejich rukopisů či překlady vtipných aforismů. Opomenuta není ani spisovatelčina neobvyklá záliba — sbírala kapesní hodinky, a dokonce získala i výuční list v oboru hodinář.

Marie von Ebner-Eschenbach (PhDr. Eleonora Jeřábková)

V poslední čtvrtině 19. století byla **Marie von Ebner-Eschenbach** považována za nejvýznamnější rakouskou spisovatelku. Je řazena mezi realistické spisovatele, ve svém díle se zaměřuje na problémy chudých lidí a lidí žijících na okraji společnosti. Pro sociální citění i náměty próz bývá často srovnávána s Boženou Němcovou, na rozdíl od ní se však vyjadřuje kriticky k problémům společnosti. 26. dubna 2016 byla otevřena nová expozice o spisovatelce Marii von Ebner-Eschenbach v předzámčí lysického zámku.

Námořní deník Erwina Dubského (Martina Rudolfová)

V depozitáři Státního zámku v Lysicích byla před časem objevena unikátní sbírka fotografií hraběte Erwina Dubského, které přivezl ze svých námořních cest do jihovýchodní Asie.

Erwin Dubský (23. června 1836 Brno — 28. února 1909 Vídeň) byl příslušníkem starého českého, později moravského rodu Dubských z Třebomyslic a fregatní kapitán, který na svých cestách navštívil exotické krajiny Dálného Východu, jež zdokumentoval prostřednictvím jedinečné kolekce předmětů z Japonska, Číny a Severní Ameriky, nechybí ani podrobné deníkové zápisy, jejichž významná část je dodnes uložena v prostorách zámku v Lysicích.

Diskusní panel o možnostech vzájemné spolupráce zahraničních bohemistů a potřebné podpoře

V rámci moderované diskuse budou tematizovány možné podoby kontinuálnější a stabilnější podpory zahraniční bohemistiky a potřeby bohemistů. Diskutován bude i možný obsah následujícího ročníku bohemistického semináře a nástroje, které by mohly zlepšit práci bohemistů na zahraničních univerzitách.

Nocleh v Lysicích.

Brno, 18. 7. 2016

Dopolední procházka městem s architektem Janem Sapákem: Funkcionalistické město.

Návštěva vily Tugendhat

Ing. arch. **Jan Sapák** je architekt, teoretik architektury, publicista, vysokoškolský učitel.

V letech 1978–1981 studoval Fakultu architektury VUT u prof. Aloise Nového). V letech 1981–1984 studoval na Akademii výtvarných umění u Jiřího Kotalíka. V roce 1991 spoluzakládá neformální sdružení architektů Obecní dům, spolu s M. Masákem, P. Pelčákem, I. Vavříkem, Z. Jiranem a M. Němcem.

V letech 2006–2011 byl členem představenstva České komory architektů v Praze a také jejím prvním místopředsedou. V období po sametové revoluci moderoval a předsedal (spolu s I. Plickou) prvnímu zakládajícímu shromáždění Obce architektů v Průmyslovém paláci na pražském výstavišti.

Od roku 2005 pracoval jako předseda pracovní skupiny pro památky a později (až do roku 2012) jako člen pracovní skupiny pro architektonické soutěže.
